

DAGORDNING

- Välkomna till myndighetssamråd
- Presentation av närvarande
- Översiktlig genomgång av Samrådsunderlaget
- Frågor och synpunkter från Länsstyrelsen och kommunen
- Vad sker nu
- Avslut

SAMRÅD 6 KAP MB

TILLSTÅND FÖR UTRIVNING AV DAMM I JÄRLE, NORA KOMMUN

INNEHÅLL

- BAKGRUND OCH HISTORIK
- LOKALISERING OCH RÅDIGHET
- HYDROLOGI
- NUVARANDE UTFORMNING
- ANSÖKANS OMFATTNING
- PLANERADE ÅTGÄRDER
- EFFEKTER
- SAMRÅDSKRETS
- MKB

BAKGRUND

- Länsstyrelsen har tillsammans med Naturvårdsverket genomfört en förstudie kring Järle Kvarn, i vilken olika alternativ redovisades hösten 2016
- Dammen med kvarnen med kringliggande markområden ägs till största delen av Naturvårdsverket och har varit i Statens ägo sedan tidigt 1900-tal. Området ingår i Järle naturreservat, där Länsstyrelsen står för förvaltningen
- Uppdraget som redovisades 2016 var att utreda dammen:
  - Så att anläggningen kan regleras utan manuella insatser och övriga driftförhållanden förenklas
  - Avbördningskapaciteten förbättras
  - Fiskvandring möjliggörs
  - Dammens dämningpåverkan i reservatet minskas
  - Områdets estetiska värden och övriga upplevelsevärden så långt som möjligt bevaras/utvecklas
  - Samtidigt som negativ påverkan på kulturmiljön ska minimeras

HISTORIK

- Bruksmiljön vid Järle Kvarn har funnits sedan mitten av 1500-talet
- Järle Kvarn drevs kommersiellt ända in på 1970-talet
- Anläggningen består av en äldre kvarn och litet kraftverk med kvarndamm omfattande två luckutskov, kvarnintag och ett skibord
- Naturvårdsverket (tidigare Staten) äger fastigheten Nora Järle 1:25. Fastigheten utgör ett Natura 2000-område enligt Art- och Habitatdirektivet sedan 1998. Det är också ett Naturreservat, instiftat 1976. Det skyddade området är 108 ha stort
- Här finns också ett Riksintresse för Kulturmiljön

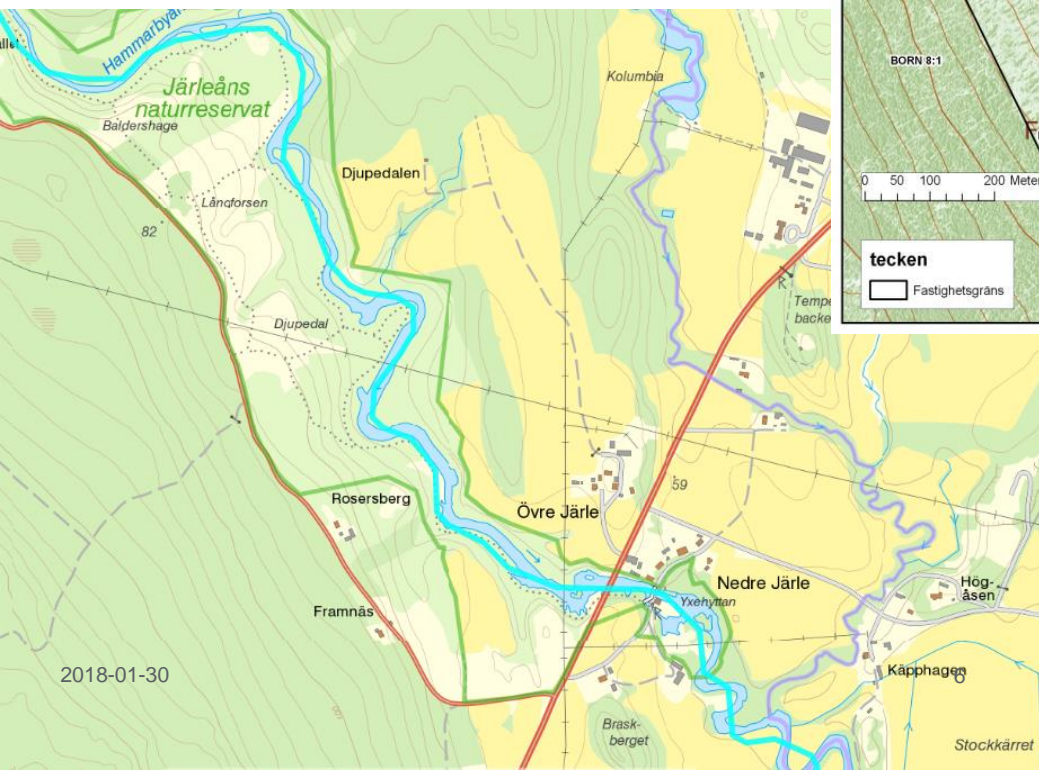
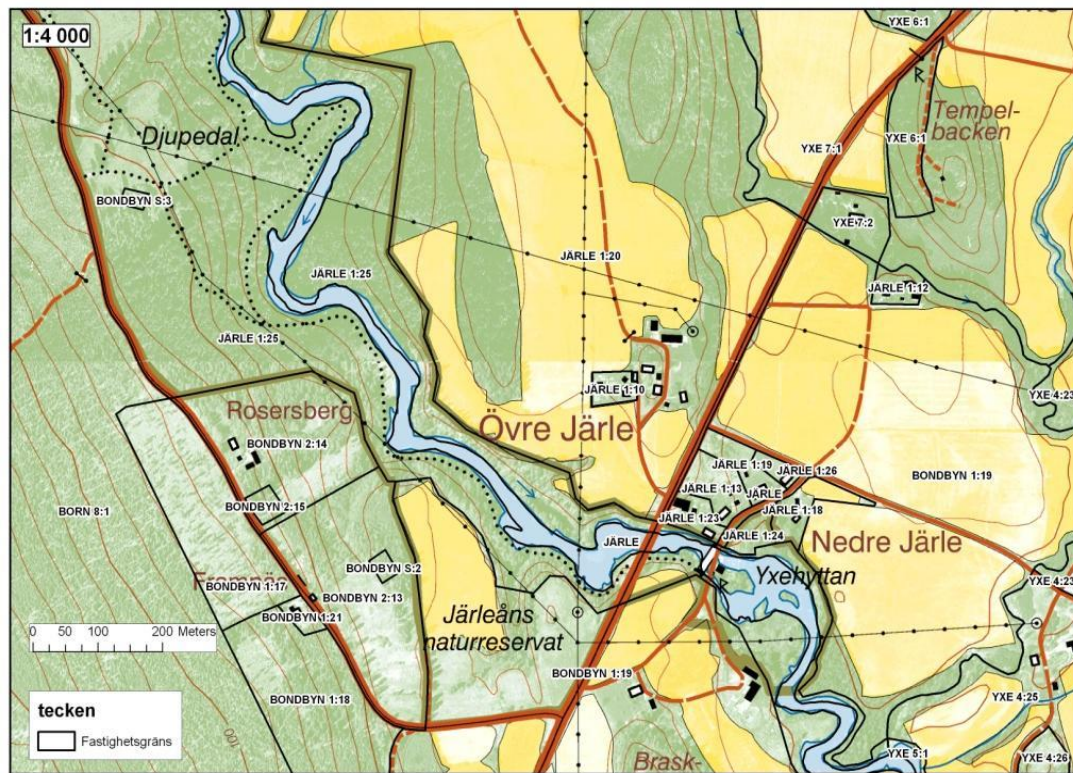
LOKALISERING OCH RÅDIGHET

Dammen, kraftverket eller kvarnen omfattas inte av några driftstillstånd eller villkor idag

Dammen och dess närområde är i sin helhet belägen på fastigheten Nora Järle 1:25 som sökande förfogar över

Själva bron över dammen förvaltas av en samfällighetsförening

Området är inte detaljplanelagt

HYDROLOGI

Huvudavrinningsområdet är 61 Norrström

Avrinningsområdet uppströms Järle Kvarn är 897 km²

Sjöprocent på 9 %

Källflödena kommer ifrån nordväst, områdena kring Gränsjön, norr om Hällefors

Hydrologiskt dimensioneringsunderlag för Järle Kvarn i Järleån (SMHI, 2009).

HHQ100	92
HHQ50	83
MHQ	39
MQ	10.6
MLQ	0.9
LLQ	0.2

NUVARANDE UTFORMNING

- Anläggningen består av en äldre kvarn med kvarndamm omfattande två luckutskov, kvarnintag och ett skibord. Från kvarnbyggnaden löper två utloppskanaler varav en numera är avstängd
- Den indämda vattenvolymen vid normalt flöde uppskattas till ca 100 000 m³
- Fallhöjden uppgår till ca 4 meter vid normala förhållanden

ANSÖKANS OMFATTNING

- Lagligförklaring och tillstånd för partiell utrivning av Järle damm
- Tillstånd för återställning genom bottenuppbyggnad och biotopvård nedströms och uppströms

---

PLANERADE ÅTGÄRDER

- Dammen sänks av till tröskel
- En fångdamm anläggs som flyttas växelvis under pågående arbete, beroende på vilken del av dammen som arbete pågår på
- Dammens luckor och mekanik för reglering monteras bort
- Trösklar under utskov rivs ned fullständigt till nivån ca +47. Vid behov för att spara anslutande blockmurar sågas stenar så att jämna anläggningsytor erhålls
- Kvarvarande blockmurar i dammpelare och anslutningsdammar stabiliseras genom t.ex. förankring, armering eller kringgjutning
- Bottenområde ca 40 m uppströms dammen och vidare ca 60 m nedströms dammen återställs till naturligt skick genom att stenblock, naturgrusmaterial och liknande tillförs, efter behov
- Bottenområde nedanför stenvalvsbron fylls upp med stenblock för att även här möjliggöra faunapassage under gynnsamma flödesförhållanden

---

EFFEKTER

- Fri vandring för alla arter
- Ström- och forsmiljön återställs
- Naturlig vattenregim säkerställs
- Delar av dammbyggnaden bibehålls
- Flödesvägarna bibehålls
- Stenbron bibehålls
- Medelvattennivån blir lägre
- Ökad dammsäkerhet
- Ingen annan påverkan eller ingrepp i historiska lämningar

MKB - BEHANDLADE FAKTORER

Miljöfaktorer i kommande MKB:

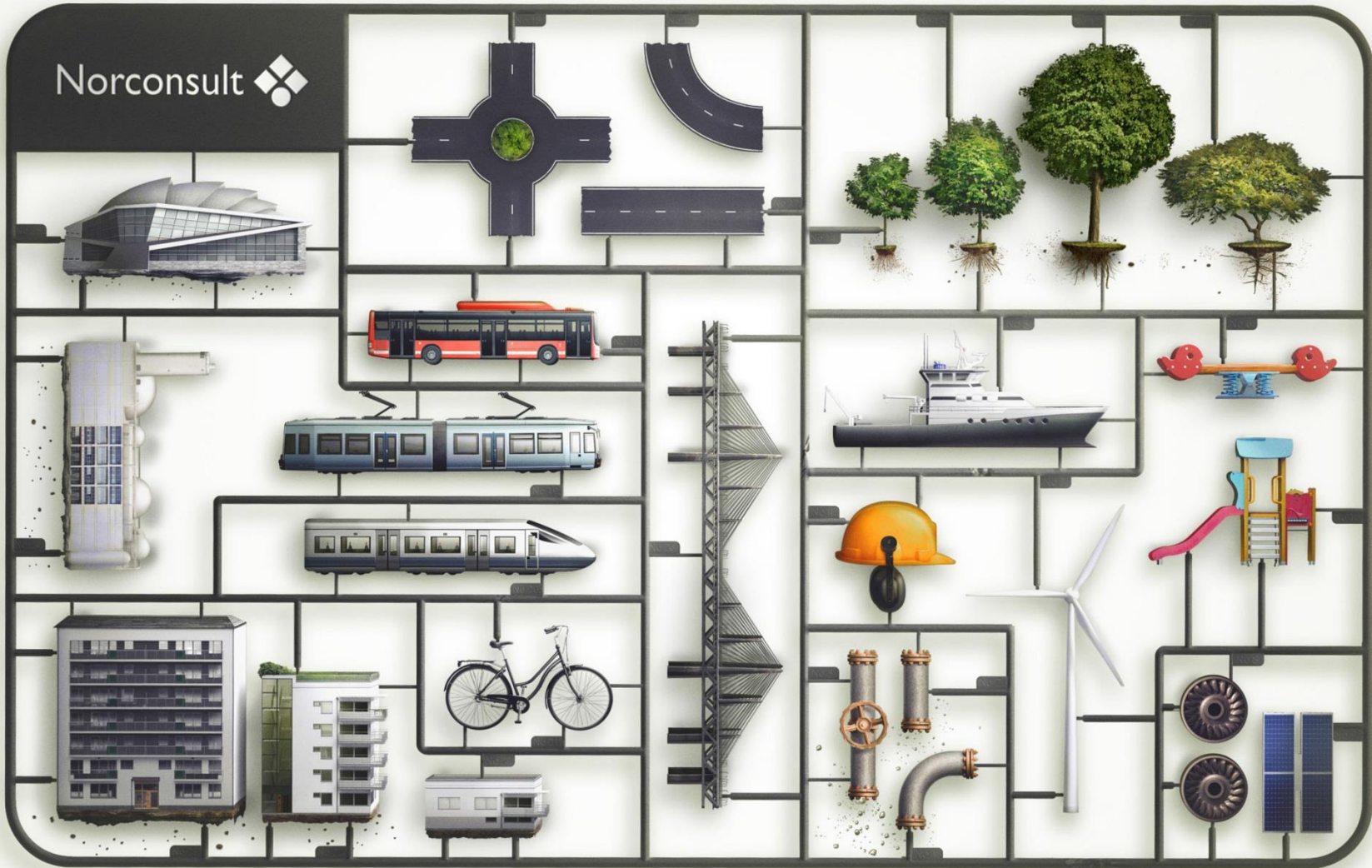
- Hydrologi (vattenstånd, flöden)
  - en naturlig vattenregim säkerställs, utrivning minskar risker för igensättning och därmed överdämning
- Miljökvalitetsnormer
  - Ingen risk att MKN överskrids
- Naturmiljö (vattenmiljö, fågelliv mm)
  - Långsiktiga förbättringar. Smärre negativa konsekvenser i anläggningsfasen
- Kulturmiljö (damm- och bruksmiljöer)
  - Projektets utformning har i hög grad anpassats för att minimera ingrepp i känsliga kulturmiljöer. Planerade åtgärder kan komma att kräva tillstånd enligt kulturmiljölagen då fornlämningar i närområdet är skyddade i enlighet med bestämmelser i lagen
- Planförhållanden (planeringskonflikter)
  - Inga konflikter
- Mark- och vattenkemi (förorenad mark)
  - Inga potentiella markföroreningar berörs

DAGORDNING

- Välkomna till myndighetssamråd
- Presentation av närvarande
- Översiktlig genomgång av Samrådsunderlaget
- Frågor och synpunkter från Länsstyrelsen och kommunen
- Vad sker nu
- Avslut

Norconsult

Tack!